

Lelkiismeret, idézlek

Zákány Antal

Lelkiismeret, téged idézlek folyton!...
Idézlek, de
tudatom előtt más köntösben
és más névvel
jelenj meg —
más névvel, mely
feszteleőbb, korszerűbb
s megközelíthetően olcsó!
Igen, igen, a
köntösöd sem illik
már a mi
életünk keretébe...
Idegesítő és
feszélyez a súlyos vért,
rozsdájával ócska,
ósdí lomra vall,
s zaja pimaszabb, szemérmertlenebb,
mint bármely
agregátoré, vagy „Massey” traktoré...
Ime, közöttünk vagy,
velünk vagy, hogy
ne mondjam, bennünk!...
S ha tudod, hogy mi
kik vagyunk, mi fán termünk,
stilusosnak veszed,
mai vértül,
a „farmerkát”, bársony
pantallót, s esetleg
egy polivinil esőkabátot,
mely átlátszó:

mint a szándékunk,
tettünk és adott szavunk...
Ó, öreg, jó lelkiismeret!
Ne várd, hogy megismételjem
újra: tudod, ugye,
hogy kilencszázharminc-
kilencről negyvennégyig
égett, nagyon égett
a mi világunk —
tudod, mert ráértél akkor már
alaposan széjjelnézni,
hisz ama napokban öreg,
sutba vágott nyugdíjas voltál! —
így hát tudod, hogy a
világgal elégtünk,
meghaltunk mi is, de
miután elvonult az orkán,
a füst fölszállt az
ezredik naprendszerig,
s kisütött a Nap —
az örök remény egyetlen cseppje
miatt elhatároztuk,
hogy újra élünk!
És úgy lett!
karámba tereltük szétfutott
barmainkat,
megigazítottuk a cserepeket
a tetőkön, a hamut
kiszórtuk a földre,
a gebét megittattuk,
leporoltuk a térdünkön
a kalapunkat és
szántani indultunk, mert
megléttünk egynéhány
szakajtó magot
elhamvadt csecsemőink
összeszorított
tisztá, elpusztíthatatlan tenyerében
De ó, ítélő bölcs király!
gyermeked vagyunk újra,
hisz újjá születtünk!
Értsd meg: gyermeked!
Félünk a magunk eszétől,
és egymás eszétől is félünk!
Az eleven, valóságos paripák,
csődörök, igás barmok
reszkető bőre, mint a távoli,
rejtelmes földrengés ritmusa,
rémülettel tölt el, ahogyan
állunk, mögöttük az istálló
susogó homályában
és csodálattal nézzük őket
s fölkel a fehér hold
szelíd, nagy szemek bársonyában...
Ítéld, bölcs király!
Íme, most keletkezik,
most születik meg
a mi emberségünk,
a mi bátorságunk,
a mi lelkünk erőssége
most szökken virágba;

mostanság ismerkedünk
az indiánusokkal,
ama szeretetre méltó rézbőrűekkel,
megérted, ugye...
a gyerek... gyerek!...
nem rossz... de felelőtlen...
Legyél te a főnökünk!
Legyél a: „Sólyomszem”,
vagy a: „Fürge nyíl”,
szép név mind a kettő...
Válassz!
Íme, itt van neked —
ezer év gondolkozási idő!
Határozz!

Nap, megajándékozlak!

Zákány Antal

Áldom, Nap, rőt sörényedet...
Megajándékozlak:
az őszt adom neked —
arany lombot,
vadgesztenye ágat,
az égett fű hamvát,
egy marékkaal,
szegény ember elvesztett
pénzét, holott kedvesét,
egy gyermekcipőcskét,
egy jóságos, derék
polgár elvesztett
becsületét és
egy kis nyúl szürke tetemét...
Áldalak, rőt sörényű!
Maradj itt, ilyen forrón,
ne bújj a felhőkbe,
ne menj a jégmezőkre,
ó, te kimondhatatlan,
billió lábú, lángoló féreg!

Hálám jeléül mindent
neked adok...
Szegény vagyok még most,
de, egyszer,
minden az enyém lesz
— az egész világ —,
ha majd elfordul
tőle az unatkozó lélek...
És ha egyszer megbetegednél,
s kedvenceidre
halálos köd ered —
nézz le rám majd:
ott leszek egy meleg
fa odvában,
tapló és jánosbogár
világít rám,
és, akiket szerettél,
mind a keblemben
lesznek: a pacsiirta,
a kobra, a sas,
a fecske, a harkály és a méh...
Úgy igaz, ahogy mondom...